

تحلیل محتوای مقالات نشریه علوم حرکتی و ورزش دانشگاه خوارزمی

علی ضیائی^{۱*}، علیرضا الهی^۲، ایمان بخشوده نیا^۳

۱، کارشناس ارشد مدیریت ورزشی دانشگاه خوارزمی

۲، کارشناس ارشد مدیریت ورزشی دانشگاه خوارزمی

۳، استادیار دانشگاه خوارزمی

(تاریخ دریافت: ۱۳۹۲/۰۸/۲۱ - تاریخ تصویب: ۱۳۹۲/۱۱/۳۰)

Content analysis of Movement Sciences and Sport Journal articles of Kharazmi university

A. ZIAEE^{1*}, A. ELAHI² AND I. BAKHSHOODEHNIYA³

1, M.A. Sport Management, Kharazmi University

2, M.A. Sport Management, Kharazmi University

3, Assistant Professor in Kharazmi University

Abstract

In this research, 167 published articles in 16 numbers of Movement Sciences and Sport Journal of Kharazmi university from its first volume (2001, No. 1) to the last one (2010, No.16) was analyzed contently. This study instrument was a coded checklist that its Content and Face validity was confirmed by six experts in the this field. With regard to low volume of sample and non-interference of personal opinions, the agreement coefficient between coders, was skipped. Results showed that the used average month to accept any article has been 6.4 months. Further, highest percentage of research study of shared articles has written by 3 authors. Analyzing of results related to the articles methodology identified that 159 articles (95.2%) have used quantitative research method and 8 articles (4.8%) have used qualitative research methods. Also, 73 articles (43.7%) are used the semi-experimental methods and 44 articles (26.3 %) are used correlation methods. More than half of the papers (56.8%), have been written only in two areas of sports management and sports physiology. In addition, findings suggest that the majority of studies were devoted to educational sport and the lowest of studies have been in the field of special people sports. With regard to the findings of this study, we can make suggestions to improve the quality of articles to magazine writers and officials.

Keywords: Content analysis, Movement Sciences and Sports Journal, Kharazmi University, Scientific Papers.

چکیده

در این مقاله، تعداد ۱۶۷ مقاله انتشار یافته در ۱۶ شماره اولیه نشریه علوم حرکتی و ورزش از سال ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۹ مورد تحلیل محتوا قرار گرفته است. ابزار تحقیق شامل یک چک‌لیست کدگذاری بود که روایی محتوایی و صوری آن توسط ۶ نفر از اساتید متخصص در زمینه تحلیل محتوا تایید شد. با توجه به کم بودن داده‌ها و عدم دخالت نظرات شخصی از ضریب توافق بین کدگذاران صرف نظر شد. نتایج نشان داد میانگین ماه‌های مورد استفاده برای پذیرش هر مقاله ۶/۴ ماه بوده است. همچنین بیشترین درصد هم‌پژوهی پژوهش‌ها مربوط به مقالاتی بوده که توسط ۳ نویسنده، نگاشته شده است. با تحلیل نتایج مربوط به روش‌شناسی مقالات مشخص گردید، ۱۵۹ مقاله (۹۵/۲ درصد) از روش تحقیق کمی و تنها ۸ مقاله (۴/۸ درصد) از روش تحقیق کیفی استفاده کرده‌اند. همچنین، ۷۳ مقاله (۴۳/۷ درصد)، از روش تحقیق نیمه تجربی و ۴۴ مقاله (۲۶/۳ درصد)، از روش تحقیق همبستگی استفاده نموده‌اند. بیش از نیمی از مقالات (۵۶/۸ درصد)، فقط در دو حیطه مدیریت ورزشی و فیزیولوژی ورزشی نگارش شده است. علاوه بر این، یافته‌ها حاکی از آن بود که اکثر مطالعات در حیطه ورزش آموزشی و کمترین مقالات در حیطه ورزش اقلشار ویژه بوده است. در مجموع با عنایت به یافته‌های مطالعه حاضر، پیشنهادهای در راستای بهبود کیفی مقالات به نویسندگان و مسئولان نشریه ارائه شده است.

واژه‌های کلیدی: تحلیل محتوا، نشریه علوم حرکتی و ورزش، دانشگاه خوارزمی، مقالات علمی

مقدمه

جهت انجام فعالیتهای موثر و اصولی در یک زمینه خاص به مجموعه‌ای فعالیت‌های اولیه و بنیادی نیاز است. مقوله پژوهش و توسعه علمی نیز از این قاعده جدا نیست. امروزه ضرورت انجام فعالیت‌های پژوهشی در توسعه علمی و به طور کلی در توسعه همه جانبه کشورها بیش از پیش مطرح شده است. از سوی دیگر نشانه‌های عمده وضعیت علمی یک کشور توسط تحقیق و توسعه مشخص می‌شود. در عصر حاضر جامعه‌ای را توسعه یافته می‌نامند که در کنار شاخص‌های اقتصادی و اجتماعی نظیر تولید ناخالص ملی، درآمد سرانه، نرخ امید به زندگی، میزان مرگ و میر، زاد و ولد، ساخت سنی و جنسی و شاخص‌های دیگر، آموزش و اطلاعات یا به عبارت دیگر عنصر اطلاعات و میزان دانایی اجتماعی، در آن برجسته باشد. بدون شک در چنین جامعه‌ای مطبوعات و به ویژه نشریات علمی و تخصصی وسیله‌ای برای انتشار اطلاعات علمی و شکوفایی و پیشرفت همه جانبه خواهد بود (زکی، ۱۳۸۵) با گسترش وسایل ارتباط جمعی برخی فکر می‌کنند که دیگر مطبوعات و نشریات و به طور کلی عصر فرهنگ نوشتاری به سر آمده است اما واقعیت این است که نقش و منزلت این رسانه‌ها، عمیق‌تر، گسترده‌تر، و حساس‌تر شده است. به ویژه که شاهد رشد روزافزون رشته‌های متعدد علمی در ابعاد بسیار تخصصی و همچنین نهادها و آزمایشگاه‌های تحقیقاتی هستیم (زکی، ۱۳۸۷). بنابراین در حالی که گسترش دانش و تولید علم، یکی از شاخص‌های توسعه هر جامعه محسوب می‌شود، ضرورت دارد تا پژوهشگران رشته‌های مختلف علوم در حیطه‌های تخصصی وارد شوند و به فعالیت بپردازند (مهرام و توانایی شاهرودی، ۱۳۸۸). در این راستا تعداد مقالات علمی، یکی از شاخص‌های اساسی است که می‌تواند سهم عمده‌ای در پیشرفت علمی یک رشته داشته باشد (اسموکر، ۲۰۰۸). با توجه به اینکه فعالیت علمی به طور سنتی توسط انتشارات علمی مثل تعداد مقالات منتشر شده در مجلات علمی، اندازه‌گیری می‌شود (قاسمی و همکاران، ۱۳۸۹)، لذا می‌توان افزایش مقاله در یک رشته علمی را از معیارهای ارزیابی کمی و کیفی آن رشته به شمار آورد (ارشاد سرابی و همکاران، ۱۳۸۹). مقالات منتشر شده در مجلات علمی و تخصصی، به دلیل تازگی و کوتاهی مطالب، سرعت انتقال نتایج تفکر نویسنده به خواننده، ارزان بودن، ارائه مطالب بکر و تازه، ارائه تحلیل‌های بسیار دقیق از موضوعات پیچیده علمی، چاپ و توزیع سریع‌تر،

دسترسی آسان‌تر، معرفی آخرین پژوهش‌ها، انتقادات و بررسی‌های اهل فن و سرانجام تنوع مطالب و شکل ارائه و گاه زبان و بیان سهل‌تر، معمولاً برای پژوهشگران جذابیت بیشتری داشته و از نقطه نظر علمی نیز نسبت به کتاب‌ها ارزش و کاربرد بیشتری دارند (محمدی و متقی دادگر، ۱۳۸۶). اما مجلات علمی مجرای اصلی و رسمی ارتباط میان دانشمندان است و برخی از صاحب‌نظران آن را قلب تپنده مراکز و موسسات علمی و پژوهشی می‌دانند. برای مثال محققانی نظیر «ون دورن و هیت»^۱ عنوان می‌کنند در هر کشوری مجلات علمی مشخص کننده مسیر تحقیقات علمی در رشته‌های مختلف است (سجادی و همکاران، ۱۳۸۹). به نظر می‌رسد نتایج مطالعات پژوهش محور در هر رشته علمی با ارائه تصویری از وضعیت موجود می‌کوشد تا به شکلی کمبودها و نیازهایی را که در آن رشته وجود دارد، در جهت انجام برنامه‌ریزی‌های متناسب و ارائه بهترین و به صرفه‌ترین مسیر در راستای توسعه و پیشرفت کیفیت زمینه مورد مطالعه نشان دهد (فرشته نژاد و همکاران، ۱۳۸۹).

در تحقیقات تحلیل محتوا، از روش‌های رایج برای ارزیابی کیفیت مقالات، کاربرد معیارهای از پیش تعیین شده است. این ارزیابی را گروهی از خبرگان علمی انجام می‌دهند. آنها بررسی می‌کنند که معیارها و ضوابط (مانند مفهوم‌سازی، اهداف، توصیف و نحوه انتخاب نمونه، روش‌های آماری و مانند آنها) تا چه حد رعایت و از خطا اجتناب شده است. بنابراین ارزیابی کیفیت مقالات با مقاصد و روش‌های مختلف صورت می‌گیرد؛ مانند داوری و پذیرش مقالات، مراکز علمی و دانشگاه‌ها، روش‌های تحقیق مورد استفاده، میزان هم‌پژوهی نویسندگان و امثال آنها (شریفی، ۱۳۸۲).

چند نویسنده بودن مقالات و نهضت همکاری علمی جایگاه ویژه‌ای در فرایند توسعه علمی کشور دارد. توسعه علمی و کسب دستاوردهای پژوهشی بزرگ به مشارکت همه پژوهشگران و دانشمندان نیازمند است. مطالعات زیادی در رابطه با میزان همکاری علمی نویسندگان مقالات در رابطه با مجلات مختلف انجام شده است که همگی بیانگر افزایش ارتباط این نگارندگان می‌باشد. همچنین بر اساس شواهدی، رابطه معناداری بین همکاری گروهی و کیفیت بهتر آثار علمی وجود دارد. مشارکت پژوهشگران از رشته‌های مختلف نیز در افزایش کیفیت و ارزش یک تولید علمی بسیار حائز اهمیت

ورزش دانشگاه تربیت معلم از زمستان سال ۱۳۸۱ با همکاری انجمن تربیت بدنی و علوم ورزشی فعالیت خود را به طور جدی آغاز کرد. تا سال ۱۳۸۲ هر سال ۱ شماره اما پس از آن در هر نیمسال ۱ شماره این نشریه تا سال ۱۳۸۹ به چاپ رسیده است. این مجله در پایگاه استنادی جهان اسلام (ISC)، نیز ثبت شده و مورد تایید قرار گرفته است. در مقاله حاضر سعی بر آنست تا مقالات این نشریه مورد تحلیل محتوا قرار گیرد؛ زیرا با تحلیل مقالات علمی ورزشی می توان خطوط اصلی و رهیافت های این مجلات علمی را در ارائه مطالب متنوع و گوناگون شناسایی کرده و در عین حال می توان به نویسندگان و ارائه کنندگان مجلات راه کارهایی را در جهت توسعه کمی و کیفی توصیه کرد (ملک زاده و همکاران، ۲۰۰۱). هر چند اهمیت مطالعات تحلیل محتوا در ارائه راهکارها و جهت ثابت شده است اما با این وجود بررسی ها حاکی از تعداد اندک تحقیقات انجام شده از نوع تحلیل محتوا بر روی نشریات علمی پژوهشی بالاخص در حوزه تربیت بدنی و علوم ورزشی است. برای مثال؛ شریفی و همکاران (۱۳۹۱)، در تحقیقی با عنوان «تحلیل توصیفی مقاله های علمی پژوهشی تربیت بدنی و علوم ورزشی طی سال های ۱۳۸۸-۱۳۸۴» گزارش کردند که گرایش فیزیولوژی ورزشی با ۳۴/۱ درصد بیشترین و آموزش و تربیت بدنی با ۱/۶۲ درصد، کمترین تعداد نویسندگان را به خود اختصاص داده است. همچنین بیشترین روش تحقیق استفاده شده در مقالات، انواع روش های توصیفی با ۵۳/۱۴ درصد از کل مقالات است. حدود ۸ درصد از مقالات نیز روش تحقیق خود را ذکر نکرده بودند. میانگین منابع فارسی و لاتین برای هر مقاله ۲۵ منبع و میانگین مدت زمان پذیرش برای هر مقاله ۵/۵ ماه بوده است (شریفی و همکاران، ۱۳۹۱). از دیگر مطالعات انجام شده در حوزه تحلیل محتوای نشریات علمی پژوهشی ورزشی، تحقیق سجادی و همکاران (۱۳۸۹)، می باشد. آنها پس از «تحلیل توصیفی نشریه علمی پژوهشی حرکت (شماره ۱ تا ۳۴)»، به این نتیجه رسیدند که در مجموع ۳۳۸ مقاله با میانگین ۹/۹۸ برای هر شماره مشخص شد که از این میان بیشترین مقالات به صورت سه نفری (۱۰۴ مقاله، ۳۰ درصد) و کمترین مقالات به صورت ۵ نفری و بیشتر تهیه شده بود. در مجموع ۷۱۳۹ استناد منبعی با میانگین ۲۱/۱۲ برای هر مقاله صورت گرفته بود. در بین منابع اطلاعاتی، کتابها و مقالات قبل از پایان نامه ها قرار گرفت. روش توصیفی برای اجرای تحقیق با ۱۵۸ مورد بیشترین و روش پس رویدادی با ۲۱ مورد کمترین مورد استفاده را داشت.

است. با توجه به افزایش حوزه های میان رشته ای که باعث پویایی بیشتر و رشد علمی در دهه های اخیر گردیده است؛ محققان در حوزه علمی سعی بر انجام تحقیقات مشترک دارند؛ زیرا با بهره گیری از رهیافت های رشته های مختلف می توانند کیفیت و غنای تولیدات علمی خود را ارتقا دهند (حیدری و صفوی، ۱۳۹۱).

پژوهش علمی یک مطالعه منظم و کنترل شده نظامدار، منطقی و بر اساس روش های علمی است که داده ها را خلاصه می کند و قابلیت تکرارپذیری و انتقال را نیز دارد. این دسته از پژوهش ها به دو گروه کلی تقسیم بندی می شوند: ۱. پژوهش های کمی: این نوع تحقیقات از روش علمی ساخت و اثبات تجربی استفاده می کند و بر اساس فرضیه ها و طرح های پژوهشی از قبل تعیین شده، انجام می شوند و برای استخراج نتیجه ها را فنون آماری به کار می گیرد. ۲. پژوهش های کیفی: در این قبیل مطالعات، پژوهشگر هیچ فرضیه از قبل تعیین شده ای ندارد و هدف وی «کیفیت» پدیده مورد مطالعه است نه «کمیت». واژه کیفیت به «چه»، «چگونه»، «چه زمان»، «کجا»، «چه مقدار» و... مربوط می شود. بنابراین پژوهش های کیفی به معانی، مفاهیم، توضیحات و ویژگی های موضوعات مورد مطالعه می پردازند و در بیشتر موارد عمق و دقت افزون تری را در پرداختن به پدیده مورد مطالعه فراهم می کنند (نمازی، ۱۳۸۲).

از جمله شاخص های دیگر مورد استفاده در این گونه تحقیقات، حوزه مطالعاتی مقالات (در رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی شامل گرایش های آسیب شناسی ورزشی و حرکات اصلاحی، بیومکانیک ورزشی، رفتار حرکتی، روانشناسی ورزشی، فیزیولوژی ورزشی و مدیریت ورزشی)، روش های تحقیق (شامل روش های توصیفی، همبستگی، تجربی، نیمه تجربی، پس رویدادی، تاریخی و کتابخانه ای) و ماه های مورد انتظار برای پذیرش مقالات (مدت زمانی که نشریه از زمان دریافت مقاله تا پذیرش آنها برای چاپ در نشریه به هر یک از مقالات اختصاص داده است) می باشند (شریفی و همکاران، ۱۳۹۱).

رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی به عنوان یک رشته جذاب و پرمخاطب، اهمیت زیادی در جوامع مختلف دنیا پیدا کرده است. در کشور ما نیز با عنایت به جایگاه خاص این رشته، نشریات علمی پژوهشی متعددی رواج یافته اند. از این میان می توان به نشریه المپیک، حرکت، علوم حرکتی و ورزش و پژوهش در علوم ورزشی، اشاره نمود. نشریه علوم حرکتی و

۱۳۸۷). این روش به عنوان یکی از روش‌های پژوهش، سال-هاست که مورد توجه بسیاری از محققان در رشته‌های مختلف علوم قرار گرفته است. در این روش پژوهشگر به جای اینکه نگرش‌ها، دیدگاه‌ها و باورهای افراد را از طریق پرسشنامه بسنجد، پیام‌هایی را که تولید کرده‌اند مورد بررسی قرار می‌دهد (سیدین و باب‌الحوائجی، ۱۳۸۸). در مطالعه حاضر ۱۶۷ مقاله منتشر شده در ۱۶ شماره نشریه علوم حرکت و ورزش دانشگاه خوارزمی از بهار ۱۳۸۱ تا تابستان ۱۳۸۹ مورد ارزیابی قرار گرفته است. ابزار مورد استفاده در این تحقیق شامل یک چک‌لیست کدگذاری بود که روایی محتوایی و صوری آن توسط ۶ نفر از اساتید متخصص در زمینه روش تحقیق و تحلیل محتوا تایید شد. همچنین به منظور تعیین پایایی چک‌لیست حاضر از روش پایایی مصحح استفاده شد به این صورت که تعداد ۳۰ مقاله توسط دو نفر با چک‌لیست مربوطه ارزیابی و نتایج با یکدیگر مقایسه گردید. داده‌ها نیز با استفاده نرم افزار SPSS نسخه ۱۶ و از طریق روش‌های آمار توصیفی (جدول فراوانی، درصد فراوانی، میانگین و انحراف استاندارد) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها

در این مطالعه کلیه مقالات نشریه (n=۱۶۷)، مورد تحلیل محتوا قرار گرفته است. شاخص‌های مورد بررسی در تحقیق شامل ماه‌های مورد انتظار پذیرش مقاله، میزان هم‌پژوهی، درجات علمی، حوزه مطالعاتی مقالات، حیطه‌های جنسی، سنی، ورزشی و شغلی جامعه آماری، مشخصه‌های نویسندگان و روش‌شناسی مقالات بود.

یافته‌ها نشان داد متوسط ماه‌های انتظار برای پذیرش هر مقاله حدود ۶/۵ ماه بوده است. شایان ذکر است که در ۵۸ مقاله تاریخ دریافت و تاریخ پذیرش مقاله ذکر نشده بود. از لحاظ میزان هم‌پژوهی نویسندگان، ۱۶ مقاله (۹/۶ درصد) توسط یک نویسنده، ۳۲ مقاله (۱۹/۲ درصد) توسط دو نویسنده، ۶۹ مقاله (۴۱/۳ درصد) توسط سه نویسنده، ۳۵ مقاله (۲۱ درصد) توسط چهار نویسنده و ۱۵ مقاله (۹ درصد) توسط پنج نویسنده یا بیشتر ارائه شده است (جدول ۱).

گرایش فیزیولوژی ورزشی با ۱۴۷ مقاله بیشترین و بیومکانیک ورزشی با ۹ مقاله کمترین مقدار را دارا بود. دانشگاه تهران با ۱۰۳ مقاله، دانشگاه گیلان با ۴۰ مقاله و دانشگاه تربیت مدرس با ۲۳ مقاله، به ترتیب رتبه‌های اول تا سوم را به خود اختصاص دادند (سجادی و همکاران، ۱۳۸۹). پیش از اینها نیز عیدی و همکاران (۱۳۸۶)، در پژوهشی به تحلیل محتوای فصلنامه المپیک از شماره ۱ تا ۳۳ پرداخته بودند. نتایج مطالعه آن‌ها نشان داد؛ از مجموع ۳۱۲ مقاله بررسی شده، ۲۲۳ مقاله پژوهشی، ۵۰ مقاله به شکل ترجمه و ۳۹ مقاله به صورت بازنگری بوده است. بر اساس میزان هم‌پژوهی محققان، ۵۶ درصد مقالات به صورت ۱ نفری، ۱۹ درصد به صورت ۲ نفری، ۱۶ درصد ۳ نفری و ۲۱ درصد به صورت ۴ نفری و بقیه به صورت ۵ یا ۶ نفری ارائه شده بود. گرایش فیزیولوژی با ۱۳۵ مقاله بیشترین تعداد و بیومکانیک ورزشی با ۵ مقاله کمترین مقدار را دارا بود (عیدی و همکاران، ۱۳۸۶).

بنابراین در مطالعه حاضر با رویکردی جامع‌تر، به ساختار مقالات در حوزه‌های مطالعاتی مختلف، رشته و درجات علمی نویسندگان، حیطه‌های ورزشی، سنی، جنسیتی و شغلی جامعه آماری، و روش‌های تحقیق مورد استفاده در مطالعات نیز پرداخته شده است. به نظر می‌رسد نتایج این تحقیق می‌تواند برای افرادی که به نوعی با نشریه مرتبط باشند، بازخوردی ارزشمند در جهت افزایش کیفیت مقالات فراهم آورد. در اینصورت می‌توان با برجسته نمودن کمبودها و نیازها، پیشنهاداتی را در جهت برنامه‌ریزی‌ها و اقدامات آتی ارائه نمود.

روش تحقیق

روش تحقیق مورد استفاده در این مطالعه از نوع تحلیل محتوا است. برای بررسی محتوای پیام آشکار موجود در یک متن یا مجموعه‌ای از متون می‌توان از روش تحلیل محتوا استفاده کرد. این روش را می‌شود روش تبدیل داده‌های کیفی به داده‌های کمی قلمداد کرد (۴). مهم‌ترین کاربرد تحلیل محتوا توصیف ویژگی‌های یک پیام است. تحلیل محتوا پژوهشی پیام‌محور است و بر اندازه‌گیری و سنجش پیام (محتوا) تمرکز دارد (سرمد و همکاران، ۱۳۷۵ و محمدی‌فر،

جدول ۱. توزیع مقالات بر اساس هم پژوهی نویسندگان

تعداد نویسندگان	فراوانی	درصد فراوانی
۱ نویسنده	۱۶	۹/۶
۲ نویسنده	۳۲	۱۹/۲
۳ نویسنده	۶۹	۴۱/۳
۴ نویسنده	۳۵	۲۱
۵ نویسنده و بیشتر	۱۵	۹
مجموع	۱۶۷	%۱۰۰

۶۵ مقاله هم درجه علمی نویسنده اول مقاله مشخص نشده بود. همچنین رشته علمی ۱۴۷ نفر از نویسندگان تربیت بدنی و علوم ورزشی و تنها ۴ نفر غیر تربیت بدنی و علوم ورزشی بوده است. در ضمن رشته علمی نویسنده اول مقالات در ۱۷ مقاله ذکر نشده بود (جدول ۲).

همچنین یافته های مقالات نشریه بر اساس درجه و رشته علمی نویسندگان مورد تحلیل قرار گرفت. همانگونه که ملاحظه می شود؛ از بین نویسندگان اول مقاله، ۱ نفر دانشجوی کارشناسی، ۱ نفر کارشناس، ۴ نفر دانشجوی کارشناسی ارشد، ۲۰ نفر کارشناس ارشد، ۱۷ نفر دانشجوی دکتری، ۳۴ نفر استادیار، ۲۳ نفر دانشیار و تنها ۲ نفر استاد تمام بوده اند. در

جدول ۲. توزیع مقالات بر اساس درجه علمی و رشته نویسنده اول مقاله

درصد فراوانی	فراوانی	رشته علمی نویسنده اول
۰/۶	۱	دانشجوی کارشناسی
۰/۶	۱	کارشناس
۲/۴	۴	دانشجوی کارشناسی ارشد
۱۲	۲۰	کارشناس ارشد
۱۰/۲	۱۷	دانشجوی دکتری
۲۰/۴	۳۴	استادیار
۱۳/۸	۲۳	دانشیار
۱/۲	۲	استاد تمام
۳۸/۹	۶۵	نامعلوم
۱۰۰	۱۶۷	مجموع
۸۷/۴	۱۴۶	تربیت بدنی
۲/۴	۴	غیر تربیت بدنی
۱۰/۲	۱۷	نامعلوم
%۱۰۰	۱۶۷	مجموع

۹۶ مقاله (۵۷/۵ درصد) از دانشگاه های استان تهران و ۷۱ مقاله (۴۲/۵ درصد) از دانشگاه های غیر از استان تهران بوده است.

جدول ۳ بیانگر توزیع مقالات نشریه بر اساس دانشگاه متبوع نفر اول نویسندگان است. همانگونه که ملاحظه میشود،

جدول ۳. توزیع مقالات براساس دانشگاه متبوع نفر اول نویسنده مقاله

دانشگاه متبوع نویسنده اول مقاله	فراوانی	درصد فراوانی
دانشگاه‌های استان تهران	۹۶	۵۷/۵
دانشگاه‌های غیر از استان تهران	۷۱	۴۲/۵
مجموع	۱۶۷	%۱۰۰

حداقل یکی از اعضای هیئت تحریریه فعالیت کرده‌اند (جدول ۴). به بیان دیگر در بیش از ۷۰ درصد مقالات انتشار یافته یکی از افراد مدیر مسئول، سردبیر و عضو هیات تحریریه مشارکت داشته‌اند.

همچنین یافته‌های مطالعه نشان می‌دهد که از مجموع ۱۶۷ مقاله به چاپ رسیده در این نشریه، در ۴۲ مقاله حداقل یکی از دو نفر مدیر مسئول و سردبیر و در ۷۸ مقاله دیگر نیز

جدول ۴. توزیع مقالات بر اساس مشارکت نویسندگان به عنوان مدیر مسئول و سردبیر یا عضویت در هیئت تحریریه

فراوانی	درصد فراوانی	
۴۲	۲۵/۱	مدیر مسئول و سردبیر
۷۸	۴۶/۷	عضو هیئت تحریریه
۴۷	۲۸/۲	سایر
۱۶۷	%۱۰۰	مجموع

همچنین یادگیری حرکتی با ۲۸ مقاله (۱۶/۸ درصد)، بیومکانیک و آسیب‌شناسی ورزشی و حرکات اصلاحی با ۱۵ مقاله (۹ درصد)، روانشناسی ورزشی با ۷ مقاله (۴/۲ درصد) و رشد حرکتی با ۴ مقاله (۲/۴ درصد)، در رده‌های بعدی قرار گرفته‌اند. همچنین ۲ مقاله (۱/۲ درصد) نیز مربوط به سایر گرایش‌های علمی رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی بوده است.

در مطالعه حاضر، مقالات انتشار یافته از لحاظ حوزه مطالعاتی نیز مورد تحلیل محتوا قرار گرفت. جدول ۵ بیانگر نتایج این تحلیل است. یافته‌ها نشان داد؛ گرایش مدیریت ورزشی با ۵۷ مقاله (۳۴/۱ درصد)، بیشترین تعداد مقاله انتشار یافته در مجلات را به خود اختصاص داده است. فیزیولوژی ورزشی با ۴۶ مقاله (۲۷/۵ درصد)، در جایگاه بعدی قرار دارد.

جدول ۵. توزیع مقالات براساس حوزه مطالعاتی مقاله

فراوانی	درصد فراوانی	حوزه مطالعاتی مقاله
۴۹	۲۹/۳	مدیریت ورزشی
۷	۴/۲	روانشناسی ورزشی
۴	۲/۴	رشد و تکامل حرکتی
۲۹	۱۷/۴	یادگیری حرکتی
۴۶	۲۷/۵	فیزیولوژی ورزشی
۱۵	۹	بیومکانیک ورزشی
۱۵	۹	آسیب‌شناسی ورزشی و حرکات اصلاحی
۲	۱/۲	سایر
۱۶۷	%۱۰۰	مجموع

۱۶۷ مقاله به چاپ رسیده در این نشریه، در ۴۲ مقاله حداقل یکی از دو نفر مدیر مسئول و سر دبیر و در ۷۸ مقاله دیگر نیز حداقل یکی از اعضای هیئت تحریریه فعالیت کرده اند (جدول ۴). به بیان دیگر در بیش از ۷۰ درصد مقالات انتشار یافته یکی از افراد مدیر مسئول، سردبیر و عضو هیات تحریریه مشارکت داشته اند.

به منظور بررسی بیشتر، مقالات انتشار یافته براساس حیطه ورزشی، شغلی، جنسیتی و سنی جامعه آماری مورد تحلیل قرار گرفت. جدول ۶ بیانگر نتایج این تحلیل است. یافته ها نشان داد؛ اکثر مطالعات در مراکز آموزشی (۸۶ مقاله) و حداقل تحقیقات در مراکز مربوط به اقشار ویژه (۴ مقاله) انجام شده است. همچنین یافته های مطالعه نشان می دهد که از مجموع

جدول ۶. مقالات براساس توزیع حیطه ورزشی و حوزه های شغلی، جنسیتی و سنی جامعه آماری

حیطه ورزشی و حوزه های شغلی، جنسیتی و سنی	فراوانی	درصد فراوانی
آموزشی	۸۶	۵۱/۵
ورزش همگانی	۸	۴/۸
ورزش قهرمانی	۱۵	۹
ورزش حرفه ای	۲۰	۱۲
ورزش اقشار ویژه	۴	۲/۴
سایر	۲۹	۱۷/۴
مجموع	۱۶۲	٪۱۰۰
مدیران	۸	۴/۸
مربیان	۲	۱/۲
ورزشکاران	۳۴	۲۰/۴
اعضای هیئت علمی	۹	۵/۴
معلمان	۳	۱/۸
دانش آموزان	۱۹	۱۱/۴
دانشجویان	۴۰	۲۴
سایر	۴۷	۲۸/۲
مجموع	۱۶۲	٪۱۰۰
زنان	۷۵	۱۴/۴
مردان	۲۴	۴۴/۹
هر دو	۵۸	۳۷/۴
مجموع	۱۶۱	٪۱۰۰
نونهالان	۴	۲/۴

جدول ۷ بیانگر نتایج این تحقیق است. یافته ها نشان داد؛ از مجموع ۱۶۷ مقاله، ۱۵۹ به روش کمی و ۸ مقاله به روش کیفی انجام شده است. همچنین روش تحقیق نیمه تجربی با ۴۳/۷ درصد، بیشترین و روش تحقیق تجربی با ۰/۰۶ درصد، کمترین کاربرد را در مقالات داشته اند.

بیشتر تحقیقات به صورت ویژه بر روی دانشجویان (۴۰ مقاله) و کمترین آن روی مربیان (۲ مقاله) صورت گرفته است. مطالعات انجام شده روی مردان (۷۵ مقاله) بیشتر از زنان (۲۴ مقاله) بوده است. از نظر حوزه سنی هم جوانان (۸۶ مقاله) بیشترین و سالمندان (۲ مقاله) در مطالعه حاضر کلیه مقالات نشریه براساس نوع روش تحقیق مورد تحلیل قرار گرفت.

جدول ۷. توزیع مقالات براساس روش تحقیق استفاده شده در آنها

درصد فراوانی	فراوانی	روش تحقیق استفاده شده	نوع تحقیق
۹۵/۲	۱۵۹	کمی	
۴/۸	۸	کیفی	
%۱۰۰	۱۶۷	مجموع	روش تحقیق
۲۶/۳	۴۴	همبستگی	
۱۲/۶	۲۱	توصیفی	
۱۱/۳۷	۱۹	علی پس از وقوع	
۲/۴	۴	تاریخی	
۴۳/۷	۷۳	نیمه تجربی	
۰/۰۶	۱	تجربی	
۳	۵	کتابخانه‌ای	
%۱۰۰	۱۶۷	مجموع	

می‌گیرد؛ منظور نویسندگان از تعیین روایی پرسشنامه‌های محقق ساخته، تعیین انواع روایی، نظیر روایی محتوایی و سازه بوده است. بنابراین از لحاظ نحوه تعیین روایی پرسشنامه‌های محقق ساخته، در ۳۱ مقاله از روش روایی محتوایی و صوری و ۲ مقاله نیز از روش روایی سازهو همچنین در ۳ مقاله نیز از هر دو نوع روش تعیین روایی استفاده شده بود (جدول ۸).

همچنین یافته‌ها حاکی از آن بود که در مجموع ۸۲ مقاله، از پرسشنامه به عنوان ابزار جمع‌آوری داده‌های تحقیق استفاده کرده بودند. از این بین در ۴۶ مقاله، پرسشنامه استاندارد و در ۳۴ مقاله، پرسشنامه محقق ساخته به کار رفته و در ۲ مقاله هم از هر دو نوع پرسشنامه استفاده شده بود. از آنجایی که در پرسشنامه استاندارد معمولا روایی محتوایی مورد بررسی قرار

جدول ۸. توزیع مقالات بر اساس نوع پرسشنامه و نحوه تعیین روایی پرسشنامه‌های محقق ساخته

درصد فراوانی	فراوانی	نوع و تعیین روایی پرسشنامه	نوع پرسشنامه
۵۶/۱	۴۶	استاندارد	
۴۱/۵	۳۴	محقق ساخته	
۲/۴	۲	هر دو	روایی پرسشنامه محقق ساخته
۸۶/۱	۳۱	محتوایی و صوری	
۵/۶	۲	روایی سازه	
۸/۳	۳	هر دو	

بحث و نتیجه گیری

مقالات، در نشریات معتبری مانند پژوهش در علوم ورزشی بیشترین (۸ ماه) و نشریه حرکت کمترین زمان (۴/۵ ماه) را به خود اختصاص داده است. بنابراین می‌توان گفت نشریه علوم حرکتی و ورزش از این لحاظ، در حد وسط این دو نشریه معتبر ورزشی قرار دارد. با توجه به جایگاه چنین نشریاتی، به نظر می‌رسد این مدت نسبتا طولانی ناشی از کثرت مقالات ارسالی به این مجلات علمی و دانش تخصصی بیشتر داوران و معیارهای آنها برای پذیرش مقالات با کیفیت می‌باشد. با این وجود این امکان نیز وجود دارد که با تعداد بیشتر داوران متعهد، متخصص و با انگیزه، و در نظر گرفتن امتیازاتی برای

هدف از مطالعه حاضر، تحلیل محتوای مقالات نشریه علوم حرکتی و ورزش دانشگاه خوارزمی بود. از آغاز فعالیت این نشریه، در مجموع تعداد ۱۶۷ مقاله در ۱۶ شماره، به چاپ رسیده بودند که تمامی آنها در این پژوهش مورد تحلیل محتوا قرار گرفت. بر اساس نتایج، هر کدام از این مقالات به طور متوسط حدود ۶/۵ ماه در انتظار پذیرش بوده‌اند. اما متاسفانه باید اظهار داشت که در شش شماره نخست این نشریه تاریخ دریافت و پذیرش عنوان نشده بود که این ضعف در شماره‌های بعدی برطرف شده است. بر اساس یافته‌های تحقیق شریفی و همکاران (۱۳۹۱)، فرایند داوری برای پذیرش

- همکاری های مشترک نهادهای حوزه های مختلف در اجرای پروژه های تحقیقی مشترک و
- تامین هزینه های مالی پروژه های تحقیقی به صورت مشترک (علیزاده و الهی، ۱۳۸۶).

یافته ها نشان داد در ۱۰/۲ درصد از مجموع مقالات، رشته تحصیلی نویسنده اول ذکر نشده بود. این آمار مربوط به مقالاتی بوده که در سال های ابتدایی تاسیس نشریه انتشار یافته اند ولی این ضعف به مرور برطرف شده است. بر اساس درجه علمی نویسندگان نیز (نفر اول، دوم، سوم، چهارم و پنجم)، در مجموع، استادیار (۳۴ نفر) بیشترین و دانشجوی کارشناسی و کارشناس (۲ نفر) کمترین فراوانی را به خود اختصاص دادند. تعداد اندک مربوط به کارشناس و دانشجوی کارشناسی به احتمال زیاد به دلیل کافی نبودن سطح دانش آنها در مورد روش فعالیت های پژوهشی است که طبیعی به نظر می رسد. درباره فراوانی بدست آمده در مورد استادیار و انگیزه این گروه به شرکت در فعالیت های پژوهشی نیز می توان گفت شاید اشتیاق آنان به ارتقای درجه بالاتر (به دلیل امتیازاتی که مقالات در ارتقا دارند) یا نیاز به ارتقای سطح علمی و تولید علم در جهت حل مشکلات و برطرف نمودن ابهامات، دلایل عمده این مشارکت فعال باشد؛ اما به هر حال مشارکت بیشتر اساتید با درجه علمی دانشیار و بویژه استاد تمام به دلیل دانش و تجربه ارزشمند ایشان در عرصه فعالیت های پژوهشی، یقیناً می توانسته کیفیت این تولیدات علمی را دو چندان نماید. نتایج تحقیق موندلو و پدرسون^۱ (۲۰۰۳) نیز حاکی از آن بود که بالاترین درصد نویسندگان (۴۲/۸ درصد) دارای رتبه علمی استاد تمام، ۱۶/۸ درصد دانشیار و فقط ۱۳ درصد مربوط به نویسندگان با رتبه علمی استادیاری بوده است. از بین دانشجویان نیز ۱۹/۶ درصد مقالات توسط دانشجویان دکتری، ۷/۴ درصد توسط دانشجویان کارشناسی ارشد و ۱/۵ درصد توسط دانشجویان کارشناسی به انجام رسیده بود (موندلو و پدرسون، ۲۰۰۳). با توجه به اینکه مشارکت و همکاری تعداد بیشتری از محققان مستقیماً باعث افزایش کیفیت مقالات می گردد؛ باید در نظر داشت که این مقوله نه ضعف بلکه یک نقطه قوت می باشد. اما یافته ها حاکی از آن بود که بر اساس فردی یا گروهی بودن نویسندگان، بیشتر مقالات با سه نویسنده

ایشان، روند داوری مقالات را سرعت بخشید. از بین مقالاتی که رشته علمی نویسندگان در آنها مشخص بود، رشته تحصیلی ۸۷/۴ درصد نگارندگان تربیت بدنی و علوم ورزشی و

۲/۴ درصد غیر تربیت بدنی و علوم ورزشی بوده است. در سایر موارد رشته تحصیلی نویسندگان مشخص نبود. این یافته با نتایج تحقیق سجادی و همکاران (۱۳۸۹)، همسوست. بر اساس پژوهش آنها، رشته علمی ۷۳ درصد از نویسندگان تربیت بدنی، ۵ درصد غیر تربیت بدنی و ۲۲ درصد مشترک بوده است. با توجه به اینکه یکی از فرصت های پیش روی نظام پژوهش در تربیت بدنی و علوم ورزشی در هر کشوری ماهیت بین رشته ای این حوزه است، برقراری ارتباط و تعامل سازنده بین محققان و نهادهای پژوهشی حوزه های مرتبط با نظام پژوهش در علوم ورزشی می تواند در توسعه تحقیقات علوم ورزشی کشور و افزایش غنای این دسته از تولیدات علمی، نقش تاثیرگذار و مثبتی داشته باشد. از سوی دیگر مروری بر وضعیت موجود نهادها و تولیدات پژوهشی علوم ورزشی کشور، حاکی از اندک بودن سهم پژوهشگران سایر رشته های مرتبط در تحقیقات علوم ورزشی کشور و ارتباطات اندک سازمان های پژوهشی ورزشی با سایر نهادهای علمی و فعالیت های مشترک تحقیقاتی است. از آنجا که به طور کلی نظام پژوهش از بخش های تولید علم است، بنابراین بهره گیری از دانش، تجربیات و قابلیت های علمی موجود در محققان و نهادهای پژوهشی غیر تربیت بدنی نه تنها می تواند به بهبود کیفیت تولید علم در رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی منجر شود، بلکه کمیت مقالات و پژوهش های علمی در این زمینه را نیز توسعه خواهد داد (ملک زاده و همکاران، ۲۰۰۱). بدیهی است عملیاتی نمودن چنین موضوعی یک وضعیت برد - برد را برای هر دو طرف بوجود خواهد آورد.

مطالعات نشان می دهد که تعامل سازمان یافته و مناسبی بین نظام پژوهش علوم ورزشی کشورهایی نظیر آمریکا، استرالیا، انگلستان، کانادا و... با سایر حوزه های مرتبط وجود دارد. مصداق این تعامل را می توان در موارد زیر یافت:

- انتشار مقالات علمی توسط متخصصان غیر تربیت بدنی در مجلات علمی پژوهشی حوزه تربیت بدنی،
- جذب اعضای هیات علمی پژوهشی با تخصص های غیر تربیت بدنی از حوزه های وابسته،

بیشتر آنان با محققان است؛ اما متأسفانه کمترین مطالعات در حوزه ورزش اقبال ویژه (مانند معلولین) صورت گرفته است. به دلیل مسائل و مشکلات عدیده‌ای که در ارتباط با این قشر وجود دارد، ضرورت انجام تحقیقات بیشتر در این زمینه احساس می‌شود. بدیهی است اتخاذ سیاست‌های تشویقی و حمایتی توسط اساتید و مسئولین نشریه، و تعامل آنها با نهادهای ذیربط می‌تواند ضمن تسهیل در انجام یافتن تحقیقات، بیش از پیش موجب جلب توجه محققان به انجام مطالعات در این زمینه گردد. در پژوهشی نیز که توسط شریفی و همکاران (۱۳۹۱)، به انجام رسید گرایش فیزیولوژی ورزشی با ۳۴/۱ درصد بیشترین و آسیب‌شناسی و حرکات اصلاحی به همراه آموزش تربیت‌بدنی به ترتیب با ۴/۶۶ و ۱/۶۲ درصد، کمترین درصد مقالات را به خود اختصاص داده بودند (۱۳). با توجه به اینکه بیشتر تحقیقات نشریه حاضر، در مراکز آموزشی انجام شده است، جامعه آماری آن را هم اکثراً جوانانی که در این مراکز قرار دارند، تشکیل می‌دهند (۵۱/۵ درصد). اما سالمندان گروهی هستند که کمترین مطالعات بر روی آنها صورت گرفته است (۱/۲ درصد). این در حالی است که با وجود مشکلاتی که سالمندان با آنها روبرو هستند، این قشر می‌تواند جامعه هدف بسیاری از محققان باشد. همچنین ۹۵/۲ درصد از مجموع مقالات به روش کمی و تنها ۴/۸ درصد به صورت کیفی صورت گرفته است. مه‌رام و توانایی شاهرودی (۱۳۸۸) هم در مطالعه‌ای که در تحلیل محتوای مجلات علمی پژوهشی روانشناختی ایران انجام داده بودند، به نتایج مشابهی رسیدند. مندلو و پدرسون (۲۰۰۳) نیز به نتیجه دست یافتند که تحقیقات کمی، ۹۴/۱ درصد از مجموع مقالات را به خود اختصاص داده است. این نتیجه بدست آمده می‌تواند مربوط به طرز تفکر و سلیقه افرادی باشد که پژوهش علمی را فقط مرتبط با اعداد و ارقام کمی و نتیجه‌گیری‌های دقیق و (نسبتاً) قطعی می‌دانند. درباره این یافته‌ها می‌توان گفت؛ عدم آشنایی به ویژگی‌های کیفی و پیچیدگی متغیرهای رفتاری مربوط به مطالعه از یک طرف و تجربه متمادی شخص در زمینه‌های صرفاً مقداری و کمی از طرف دیگر، چنین وضعیتی را به وجود می‌آورد (نمازی، ۱۳۸۲).

علاوه بر این، روش تحقیق نیمه‌تجربی (۴۳/۷ درصد)، بیشترین روش تحقیق به کار رفته در مقالات این نشریه بوده است. این یافته با نتایج تحقیق سجادی و همکاران (۱۳۸۹) همسویی و با نتایج تحقیق مه‌رام و توانایی شاهرودی (۱۳۸۸) و جانانی و همکاران (۱۳۹۱)، مغایرت دارد. در این دو پژوهش، روش تحقیق همبستگی بیشترین کاربرد را داشته است. از

(۴۱/۳ درصد) و کمترین مقالات با پنج نویسنده و بیشتر (۹ درصد) انجام گرفته است. در پژوهشی که سجادی و همکاران (۱۳۸۹) و همچنین عیدی و همکاران (۱۳۸۶)، در زمینه تحلیل محتوا انجام داده بودند نیز نتایج مشابهی به دست آمده بود؛ یعنی مقالات با سه نویسنده بیشترین و با پنج نویسنده و بیشتر، کمترین فراوانی را به خود اختصاص دادند. دلایل مختلفی را برای این یافته می‌توان برشمرد از جمله اینکه احتمالاً بیشتر مقالات با سه نویسنده مربوط به مقالات مستخرج از پایان‌نامه‌ها بوده که با همکاری اساتید راهنما و مشاور و خود دانشجو به ثبت رسیده است و یا اینکه شاید محققان، تعداد بیشتر نویسندگان را نوعی ضعف تلقی کرده و به اشتباه هم‌پژوهی کمتر را امتیازی برای مقاله خود می‌دانسته‌اند. در ۱۲۰ مقاله از مجموع ۱۶۷ مقاله، حداقل مدیر مسئول و سر دبیر نشریه (۴۲ مقاله) و یا یکی از اعضای هیئت تحریریه (۷۸ مقاله)، فعالیت داشته‌اند. عضویت این افراد در نشریه ظاهراً نقش تعیین‌کننده‌ای در به چاپ رسیدن مقالاتشان داشته است. به عبارتی بهتر می‌توان گفت؛ احتمالاً این مسئولیت فرصتی را فراهم نموده است تا از طریق آن به انتشار مقالات در نشریه علوم حرکتی و ورزش بپردازند. بنابراین پیشنهاد می‌شود سهم اعضای هیات تحریریه و مدیران نشریه در شمارگان آتی مشخص باشد تا از حد خاصی تجاوز نشود. بررسی حوزه مطالعاتی مقالات نیز نشان داد؛ گرایش مدیریت ورزشی، با ۲۹/۳ درصد (۴۹ مقاله) بیشترین و حوزه رشد حرکتی با ۲/۴ درصد (۴ مقاله)، کمترین مطالعات را به خود اختصاص داده‌اند. در ارتباط با فراوانی تحقیقات صورت گرفته در حوزه مدیریت ورزشی می‌توان چند دلیل احتمالی را برای کثرت مقالات این گرایش عنوان کرد، مانند ابزار اندازه‌گیری که عمدتاً پرسشنامه‌های استاندارد هستند که به سادگی قابل دست یافتن می‌باشد، یا نمونه‌های فراوانی که به راحتی قابل دسترسی است. شاید هم بتوان دلیل این موضوع را در اشتراک بسیاری از اصول مدیریت ورزشی با سایر گرایش‌های مدیریت دانست. به هر حال می‌توان عنوان کرد با عنایت به نیازهای خاص این رشته، تحقیقات بسیار اندکی در زمینه رشد حرکتی صورت گرفته است. با توجه به یافته‌ها (۲ مقاله) به نظر نمی‌رسد که دلیل این بی‌توجهی وجود محدودیت‌های خاصی باشد به گونه‌ای که مانع انجام مطالعات بیشتر از این شده باشد. همچنین یافته‌ها نشان داد؛ بیشترین حجم نمونه آماری مربوط به مراکز آموزشی (دانشجویان، دانش‌آموزان و اعضای هیئت علمی) بوده است احتمالاً دلیل اصلی این انتخاب در دسترس بودن نمونه آماری و همکاری

پیشنهاد می‌شود؛ راهکارهای مشخصی جهت جذب مقالات مرتبط از محققان سایر رشته‌ها اندیشیده شود. بدیهی است تعامل رشته تربیت‌بدنی با سایر علوم می‌تواند باعث توسعه این رشته علمی گردد.

۳) با عنایت به گرایش اندک مقالات به حیطه‌های مختلف (ورزش حرفه‌ای، قهرمانی، همگانی و اقشار ویژه) در مقایسه با مدارس و مراکز دانشگاهی و با توجه به گستردگی این جوامع و مسائل و مشکلاتی که با آنها روبرو هستند، به محققان توصیه می‌شود؛ به انجام مطالعات بیشتری در این زمینه‌ها بپردازند. همچنین مسئولین نشریه می‌توانند با اعمال سیاست‌هایی اینگونه مقالات را بیشتر دریافت، بررسی و منتشر نمایند.

۴) با توجه به مطالعات اندک انجام شده در زمینه ورزش زنان، ورزش سالمندان و ورزش اقشار ویژه، پیشنهاد می‌گردد؛ راهکارهایی در زمینه افزایش سطح تحقیقات، نگارش و چاپ مقالات در این زمینه اندیشیده شود.

۵) نظر به اهمیت و کاربرد تحقیقات کیفی در حوزه علوم انسانی، توصیه می‌شود؛ محققان به انجام این نوع پژوهش‌ها توجه بیشتری داشته باشند.

۶) با توجه به اینکه میانگین ماه‌های انتظار برای پذیرش هر مقاله بیش از ۶ ماه بوده است، توصیه می‌شود مسئولین محترم نشریه علوم حرکتی و ورزش فرایند داوری مقالات را تسریع نمایند.

سوی دیگر روش تحقیق تجربی (۰/۰۶ درصد)، کمترین روش تحقیق مورد استفاده در این پژوهش بود؛ چرا که مطالعات کمی در این رشته وجود دارد که نیازمند انجام تحقیقات در شرایط کاملا کنترل شده باشد. در مقالات نشریه علوم حرکتی و ورزش بیشتر از پرسشنامه‌های استاندارد (۵۶/۱ درصد) در مقایسه با پرسشنامه محقق ساخته استفاده شده است. با توجه به مطالبی که در مورد حوزه مطالعاتی مقالات به آنها اشاره شد به نظر می‌رسد فراوانی استفاده از پرسشنامه‌های استاندارد نیز به دلیل مطالعات فراوانی باشد که در حوزه مدیریت ورزشی صورت گرفته است. با عنایت به اهمیت ابزار مورد استفاده در یک تحقیق، نحوه تعیین اعتبار و پایایی پرسشنامه‌ها از اهمیت خاصی برخوردار است. بدیهی است که استفاده از پرسشنامه‌های بدون اعتبار و روایی کافی نه تنها نتایج بلکه کل مقاله را تحت انتقادات جدی قرار می‌دهد. یافته‌ها نشان داد که ۸۶/۱ درصد از پرسشنامه‌های محقق ساخته از نوع روایی محتوایی و صوری، ۵/۶ درصد از روش تحلیل عاملی و ۸/۳ درصد از هر دو نوع روش برای تعیین روایی پرسشنامه‌ها استفاده کرده‌اند. از این رو توصیه می‌شود روش‌های تخصصی‌تر تعیین روایی مانند روایی سازه و استفاده از تحلیل‌های عاملی تاییدی و اکتشافی نیز مورد استفاده محققان مطالعات پرسشنامه‌ای قرار گیرد.

در مجموع با عنایت به یافته‌های مطالعه حاضر، می‌توان پیشنهاداتی کاربردی را در راستای بهبود کیفی مقالات به محققان و نیز مسئولان نشریه ذریبط اعم از سردبیر و هیئت تحریریه ارائه نمود:

۱) با عنایت به تعداد اندک مقالات نگاشته شده توسط اعضای هیئت علمی دارای رتبه استادی، پیشنهاد می‌شود؛ آنها نقش بیشتری در نگارش مقالات ایفا نمایند. انتظار بر آنست تا ایفای نقش یک استاد تمام در یک مقاله به کیفیت آن بیفزاید.

۲) با عنایت به میان رشته‌ای بودن تربیت‌بدنی و علوم ورزشی و سهم اندک محققان سایر رشته‌ها در مقالات نشریه،

منابع

جانانی، پیمان. رودباری، مسعود. تهمتن، ایمان و صدقی، شهرام. (۱۳۹۱). تحلیل محتوای مقالات نشریات دانشکده-های پرستاری و مامائی دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران. مجله مراقبت‌های پرستاری و مامایی، دوره ۲، شماره ۱، صص ۵۳-۵۹.

ارشاد سرابی، رقیه. اسلامی‌نژاد، طاهره و شفیعیان، هاجر. (۱۳۸۹). تحلیل محتوای مقالات منتشر شده در مجلات آموزش پزشکی در ایران. دوره هفتم، شماره دوم، صص ۱۱۹-۱۲۶.

- عیدی، حسین، عباسی، همایون و سجادی، نصر الله. (۱۳۸۶). تحلیل محتوای فصلنامه علمی پژوهشی المپیک (شماره ۱ تا ۳۳). پنجمین همایش دانشجویی تربیت‌بدنی و علوم ورزشی.
- فرشته‌نژاد، سید محمد. متولیان سید عباس. مرادی لاکه، مازیار. عقیلی، ساره‌ناز و شفیعی ثابت، آذین. (۱۳۸۹). مقایسه شاخص‌های کمی و کیفی مجلات علمی پژوهشی برگزیده کشور در طی سال‌های ۸۸-۱۳۸۶. دوره هفتم، شماره ۷۷، صص ۴۰-۵۴.
- قاسمی، حمید، نوربخش، مهوش و تپه رشی، گیتی. (۱۳۸۹). تحلیل محتوای مقالات مدیریت ورزشی مجلات علمی پژوهشی. فصلنامه علمی پژوهشی جهش، سال دوم، شماره ششم.
- محمدی‌فر، غلامرضا. (۱۳۸۷). نگاهی به کاربردهای روش تحلیل محتوا. سال هشتم، شماره ۸۸.
- محمدی، مهدی و متقی دادگر، امیر. (۱۳۸۶). تحلیل استنادی مقاله‌های منتشر شده در ۳۰ شماره فصلنامه «کتابداری و اطلاع‌رسانی» بین سال‌های ۱۳۸۴-۱۳۷۶. مجله کتابداری و اطلاع‌رسانی، جلد دهم، شماره ۲، صص ۳۶-۸.
- مهرام، بهروز و توانایی شاهرودی، عفت. (۱۳۸۸). تحلیل محتوای مجله‌های علمی پژوهشی روانشناختی ایران: موضوع و روش‌های پژوهش. سال ششم، شماره ۲۲، صص ۱۱۸-۱۰۹.
- نمازی، محمد. (۱۳۸۲). نقش پژوهش‌های کیفی در علوم انسانی. مجله جغرافیا و توسعه، صص ۷۸-۶۳.
- Malekzadeh, R., Mokri, A and Azarmina, P. (2001). Medical science and research in Iran. archive of Iranian medicine, 4, PP.
- Mondello, M.J and Pedersen, P. M. (2003). A content analysis of the journal of sports economics. Journal of Sports Economics, Vol. 4, No. 1, PP: 64-73.
- Smucker, M. (2008). A content analysis of sport management faculty collaboration: since versus multiple authorship. PP: 47-57.
- حیدری، معصومه و صفوی، زینب. (۱۳۹۱). ضریب همکاری گروهی نویسندگان مقالات مجله پژوهش در پزشکی. پژوهش در پزشکی، دوره ۳۶، شماره ۲، صص ۱۱۳-۱۰۹.
- زکی، محمد علی. (۱۳۸۷). مطالعه گرایش‌های پژوهشی مجلات علمی تخصصی گردشگری. مجله جهانی رسانه، شماره ۵.
- زکی، محمد علی. (۱۳۸۵). بررسی تحلیل محتوای گرایش‌های پژوهشی در مجلات علمی-تخصصی مدیریت. سال ۱۹، شماره ۷۵، صص ۷۴-۷۳.
- سجادی، سید نصرالله. عیدی، حسین. مهربانی، جواد و عباسی، همایون. (۱۳۸۹). تحلیل توصیفی نشریه علمی پژوهشی حرکت (شماره ۳۴-۱). شماره ۵، صص ۱۵۳-۱۴۱.
- سرمد، زهره، بازرگان، عباس و حجازی، الهه. (۱۳۷۵). روش تحقیق: روش‌های تحقیق در علوم رفتاری. تهران: انتشارات آگه. ص ۱۱۵.
- سیدین، سید مهرداد و باب الحوائجی، فهیمه. (۱۳۸۸). تحلیل محتوای پایان نامه‌های کارشناسی‌ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال، علوم و تحقیقات تهران، علوم و تحقیقات اهواز و همدان در سال‌های ۱۳۸۶-۱۳۷۲. مجله پیام کتابخانه، شماره ۵۶، بهار ۱۳۸۸، صص ۱۲۸-۹۵.
- شریفی، ونداد. (۱۳۸۲). ارزیابی کیفیت مقالات. تازه‌های علوم شناختی، سال پنجم، شماره ۴، صص ۹۴-۹۲.
- شریفی، مسلم. میردار هریجانی، شادمهر و عسگری، بابی‌سان. (۱۳۹۱). تحلیل توصیفی مقاله‌های علمی پژوهشی تربیت بدنی و علوم ورزشی طی سال‌های ۱۳۸۴-۱۳۸۸. مدیریت ورزشی، شماره ۱۲، صص ۸۵-۶۱.
- علیزاده، حسین و الهی، علیرضا. (۱۳۸۶). برنامه‌ریزی استراتژیک پژوهش‌های تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، طرح پژوهشی، پژوهشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.